

سے انتشاری ہے۔ انہیں دانا سنا نہ دسکھو دا
 سنا "مقبولیت" دے دے انہیں نہ بنی
 بیان دا استعمال شروع کیتا تے بنی دے سنی
 انہا نے کھن اوہوں بنی نہ کھن تے کھن
 کم کا لکھی ہے مشورہ

3- ڈونگھیاں شامل دا ایلروال

انہیں دی ایس کتاب دا بنی 1965ء
 سنا تھویا تے دوسرا دیس 2009ء
 ذمہ قاسمی نے لکھا تے ایس دا انہاں
 رضیو ہورال دے نال ایس لاکھ
 لکھ تے نال مشی 2009ء

4- وقا تے

بنیالی ادب دا ایس باب 1998
 2009ء اس قاتی دسنا چوں کوں لکھیا

(4) ڈونگھیاں شامل دا ایلروال

ڈونگھیاں شامل اوں محمد نواز
 کل پتیر مضمون لکھ تے ایس دے
 کل ایس ویس لکھ تے ایس دے
 مختلف پتیر جان پتیر لکھیا
 ایس

4.1 سنا اور اپنی تارا

السن و سنا اور سنا ان غنسیاں تے
بھوں اوائے ظلم نول و بھیاں اسکے سنا نول
بیر طرف اندھیرے و سنا کوگ آب دوتے و
بھی بھوں نول بھیاں کسی نول کوئی مطلب نول

4.2 امیر اور ظلم

دو لاناں امیر کے گھر جان
کرن گیا تے اسے گھر اندھیرا لہ جاو سکا
ماگ دا پتر اوس نول سنا دا سنا سنا
شیر چلا جانے گالا السن دی لہی اپنی پیو
دی مشکل تکانہ ویکھ سکے گی۔

کنکال امیاں نی ماگ دییاں بھوں چھپاں نی ماگ

4.2 سنا سنا گن

4.3 نفسیاتی گروا

چھپا اسنے و ماغ و سنا اک نفسیاتی
سنا سنیا اپن تے اوس کٹری نال چھپت بھوں
حانسی اپن . اوس نول بھری اوس و لگی
مگسی اپن . او پیسی اپنی حالت ویکھ
کے السن دا ویکھ بھری الے . او پیسی
پیو دا شیر لیاں سنا . جوں بھیت خول و سوا

سی۔ جیسے دی اولاد ہی سو جانوی اینہ مگر اووس
 کڑی نول پنڈل بلیا تے ہمارا سو جانڈا کے آنسواں
 تے بند الہا جیگاں سو بانوں منیوں پنڈل ہلی ہیرا
 کی ہل تے ہن ہر جاواں اوہ تے ساسیگاں ہر تے

4.3. بند داوا

4.4. اقلاب و احساس

اوس وچ اولس نے باپا کو دیا دی
 کڑی دے احساسات کھننیل کہ جس دن اکھوں
 تک لٹام حاصل لیتی تے مال پیو و کھڑکے تے
 اوہوں اپنے نو دسواں دے ہر ال نال رنگ
 ہئی۔ بند تے جیگاں نول لٹھاں دی و
 نال سارے اولس دی عزت کردے تے اووس
 نول ماؤھی آکھنڈے سن او سوچی دی اسپہ فہم
 تے اوس کھنڈا دی این لٹھاں سو وچ
 منگول نو نکل جانڈا تے۔ کہ آج کوں اوس نول باؤھی
 کہہ کے بلاے گا اولس دی باہ بھڑکھی

4.4. بیا دی آکھنڈ

جوسف نول اوس بھاپ تے اک
 کڑی نظر آندی ال جیٹری فکی رہی ال
 ہر آوجاں والا اولس نول اوکھنڈا ال۔ جوسف
 اولس دی نالیہ ہر کے گھر کے آت ال
 اولس دی آکھیا وچ اوکھنڈا ال تے جیہ
 سہ جیٹا ال تے اوکھنڈا دی ویس ہوندا

اپنی کہانی دو ہیروئنوں شروع ہوئی ہے اس کی
سے سنا پیش ہوئی

4.5 دل دالبر چھا والا

4.6 محبت ہوا احساس

اگر کڑی نفل اگلی جوں سنگا عینا لیند
آخاندا ایہ تے اوٹوں ایسہ دالونا انتظا کڑی
ایہ تے ایں دن جو پتہ وچ آھلکے ایسہ دال
انتظا کڑی تے ایں دن نسیں کے اوسل دائیہ
پھر لینی ایہ اونہی امال ویکہ دینی اے
تے ویاہ واسطے راضی بیوجاندی ایہ

4.8 بیوں والی

حاجی ایسے مال بیوں اکلوتی اورا بیونہی
وہ تو بیٹہ لڈا سی تے کم کال لے کنیدا ویاہ دے
بود کال لیا تے سب نفل حیران کر دیتا اولیس دی
پڑھی اوس نفل اسپند نیل کڑی سسی تے ایں
دن نسیں گئی حاجی وند نفل بود شیرا کہا تے
خال جاول دی لپڑھی تے اوتھے اولیس دی
صلاوات اوسی عورت لال بیوجاندی ایل

4.7 شیرا وے شیرا

معاشرے دے فرسودہ
روسومات

شیرانی لوٹھی نول ہتے کم واسطے ریسور
 جاننا تے واسن پزل آندا او پس دے انتظار وچ
 بویا کھلا اکھدی دے آں دل پینڈا
 جو پوری تشکر کرکے او پس دے گھروڑ آندا
 تے کالا سارے پینڈو جہاں چھپا جیندا ایل کیرا
 ایل دے گھر کوئی آیا سی پیدسا رنجا بوندے
 تے اوتھے اوندی لاش بیوندی ایل کوئی وی اوس
 دی لاش نول لیتھیں لاند تے سارے اوس نول بکر دلا
 آکھتے نیس۔

4.8 اوپیل جیسی کہانی

بقیہ دے نول اوس داسی جی آکھدا
 ایل سب نول ضروری ایسے ایل تے او ایس
 کھار دے لئی بیکوٹن کھڑا ایل تے ناگا کیکرے سی
 بیو جاندا بیو دے مر تے وی ایس دونا سارے
 اوس نول پتھر دل آکھتے نیس۔ جیسا اوس
 نول پتے نگدا کہ بیو دے سر تے سیٹا و جاگ
 اوپیل مرانے اوزار و قاتل ونا شروع کر جیندا ایل۔

4.9 - آں سی تے آں بادشاہ

مردوی بے وفائی تے عورت دا
انتقام

بادشاہ آں کڑی نال ویاہ کر دیا ایل جیسی
 بلے وی شادی ہوئی سی تے ایس تے بندے

اوسوں کو کھانا دیا۔ عورت نے اپنی سینڈال پہنے
سینڈال بادشاہ ہالی ویاہ سینڈال کے رات اوسوں
لؤل کھڑے کھین گئی۔

4.10 پیری دی بھاہ

4.10 پاپیال دی سینڈ

منڈ پیری دا بھاہ وین اوسا
پڑھدا تے نکلن و الیال ٹریل لؤل ویکو ہال
اوسوں اک کڑی سینڈال بھول دوز نہوی خیر سندی
اپل تے اوسوں بھول سادی واکیندی تے منڈا کیندا
کے صیرے مال دی سینڈی نالی سو گے بھول بھیرے
پووی سوئی۔ اوسو خیر سندی اپل کول کڑی اک
منڈ لؤل بھاہ کے کئی تے اوس سیدال تے
کیندا کے اپل دی لکل اوس اوسوں سیا اور لئی
کیندی اپس پیری دی بھاہ اپل لئی ہے۔

4.11 پاپیال دی بھاشن

کڑی جوان بھونڈی تے مال لؤل ویکو
دی فکر بے جانندی اپل سندی لے بھونڈی ہے
تے اوسوں سوچی دی اپل اپس تے اوسا
پنس کھینڈا اوسوں لؤل سو بھونڈی آئی ہے
تے بھولوں مولوی بھول اے دا کیندا
تے اولوال کانا تے ناصول کاکھ بھونڈی بھول
الفاقا سٹر جاندا دوسے تے اوسا لؤل بھونڈی ہے
تے او اپنے کھر چلی جانندی ہے سو پوی اپل آئی
لؤل نامہ نے سٹر دے لکل اوسا لؤل کھر بھونڈی ہے

کتابت کے مطالبہ

انسان اور حیوان کا ایک مشترک لفظ

وجہ سمجھ آجاتی ہے۔

3- زبان

انسان اور سادہ زبان استعمال کرتی ہے۔

حیوانی اور انسان کی سمجھ و جانندی ہے۔

انسانی کائنات

انسان کے جسم کی کئی چیزیں

کھانے سے پیدا ہوتی ہیں جن سے جانور اور

وجہ سے پیدا ہوتی ہیں ان کے جسم سے

دماغ، دانت، دستانے

مکمل کتب

محمد رفیق نے منجانبی زبان اور کتب

لفظ کو متاثر کرنے کے لیے استعمال کیا ہے۔ اور اس کی

لفظ (تعمیر) یا (تعمیر) یا (تعمیر) یا (تعمیر) یا (تعمیر)

مطلوبہ کے حالات اور اس کے استعمال کے

بیاں کیا ہے معاشرے کی فہم

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم